

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

**ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA**

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre **ESPAÑYA**, pessetas 1'50.—**EXTRANGER**, 2'50

LA CAMPANA DE GRACIA

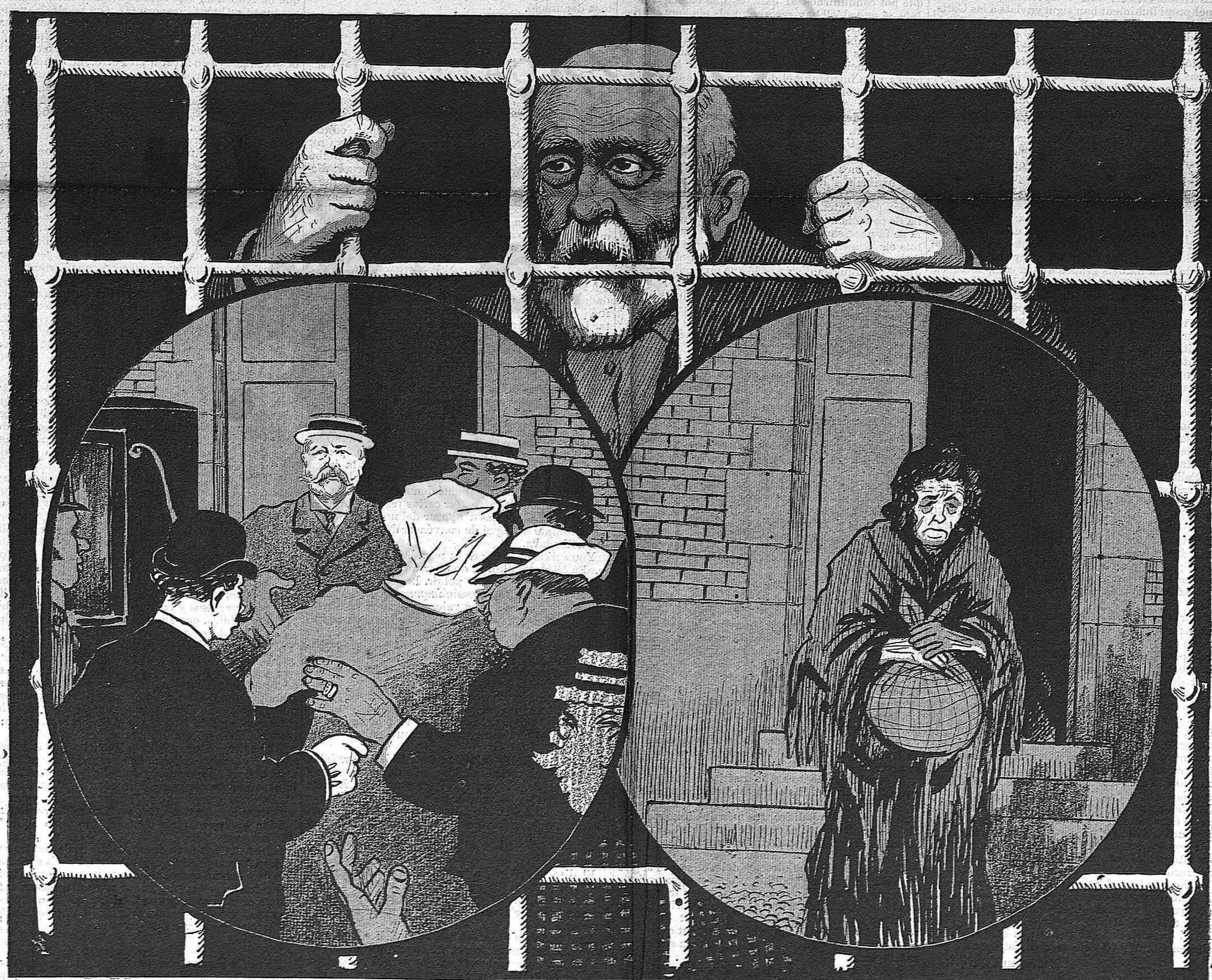
DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

L MITJ, NÚM. 20, BOTIGA ||

Fora de Barcel

Com ne surten els uns,

Com
ó qui diu la veritat, s' hi queda.

Com ne surten els altres,

ULLADA POLÍTICA

La vista del país està fixa en el Congrés, à causa de la Solidaritat catalana.

Els diputats qu' elegí Catalunya han portat à la Càmara ayres purs de renovació, y aquest nou ambient comensa à produuir per' tot arreu el degut efecte.

La primera impressió dintre de la Càmara y entre la premsa madrilenya, sigué de sorpresa. No ho sabíen, no ho imaginaven que la terra catalana conté ab un floret de oradors que pensan bé y saben exposar lo que pensan ab serenitat, eloquència y perfecte domini de la paraula, tals com en Carner, l' Hurtado, en Sunyol, en Ventosa y Calvell, en Puig y Cadafalch y l' Abadal. Y ara resulta que als representants solidaris, de qui deya *El Liberal* de Madrid que no sabia si 'ls fora dispensada la cortesia d' escoltarlos, ara se 'ls escolta al gust y fins se 'ls admira, reconeixentles condicions excepcionals pera las lluytas del Parlament.

Mes val aixís, que parlant es com la gent s' entenen, per mes que será molt difícil que la Solidaritat catalana y 'ls homes de las oligarquías s' arribin à entendre may.

Indubtablement que al ferse's la justicia que 's mereixen, no tot es spontani y de bon grat. Pot haverhi, y hi haurà sens dupte, a través de tants afalachs y tantas respalladas, el propòsit deliberat de desvaneixerlos y conquistarlos. Contarán al inten-

tarlo, ab que no hi ha res que siga tan grat als homes públics y sobre tot quan son oradors, es à dir artistas, com els aplausos y las mostras de consideració. Pero respecte à n' aquest particular, estém segurs que 'ls nostres representants, tot agrahint els uns y las altres, se mantindran incomovibles, y passaran per damunt de tot l' alta missió que 'ls ha confiat Catalunya al conferirles la seva representació. Ells saben millor que ningú que l' austerioritat s' impone als seus actes com la més excellent y admirable de las virtuts cívicas. Ells comprenen que no à lluir al propi lluhim han sigut enviats a las Corts, sino a bregar sens treva ni descans pel triomf dels grans ideals de Catalunya. En una paraula ells no olvidaran un sol instant que à la conquesta de la redempció d' Espanya han sigut enviats al Parlament, y no pas à ser ells la conquesta de la política corrupcionada y corrompuda de Madrid.

La Unió nacional acabà donant homes à las oligarquías, que com el Sr. Alba cobraren ab una cartera de ministre la seva defeció: la Solidaritat catalana no 'ls ne donarà cap. Entre las oligarquías y Catalunya, tots estarán per Catalunya, per carinyo, per deber, y fins per conveniencia, per qué de qui mes que del poble català han rebut y seguirán rebent la seva forsa?

* *

Aixís, donchs, avuy se limitan à exposar ab tota claritat y franquesa no sols els punts de coincidència de Solidaritat, sinó ademés las aspiracions particulars de cada un dels grups que la componen: els punts concrets del actual moment, y las aspiracions del avenir, sens exàusió de las més radicals, que fins ara havíen sigut taxdades de separatistes.

Y 'ls representants de la majoria se limitan à contestar unas afirmacions tan categòriques ab termes vagos, imprecisos y tota mena de llochs comuns, expressant à cada moment que tots sustentan mes ó meaos modificades las mateixas aspiracions, encaminadas al bé de la patria. En v' procuran cubrir de floretas l' espantós abisme que 'ls separa. L' abisme existeix, y ab tot y la discrecio que fins ara 's va observant, la lluita entre lo vell y lo nou, entre 'ls interessos del actual régime y las necessitats de una Espanya regenerada es lluita de vida ó mort.

En Maura's figura atraure, si no à tot, à una part de la Solidaritat fent certes conessions respecte à descentralització administrativa, que son de pura apariència, à jutjar pel seus projectes; pero no ho conseguirà. No son tan inexperts ni 'ls mateixos solidaris de la dreta pera deixarse agafar com moscas en las terenyidas de l' aranya mallorquina, y ells veurán à la fi, que tenen rahó de sobra els elements de la esquerra quan afirman qu' entre las aspiracions fins les mínimes de Catalunya y l' régime actual existeix la més absoluta de las incompatibilitats.

Liavoras se posarà en evidència que aquest moviment neutre en el seu origen, però respetuós ab las ideas de cada hú dels seus components, no té altra solució possible que la solució republicana, emanada de la soberanía nacional en exercici. Perque lo que no pot donar bonament la monarquia tindrà que anar-se à buscar en la plena voluntat del poble.

El Sr. Macià vá pronunciar en el Congrés un conmovedor discurs.

Lo home à qui se l' obligà à llençar la carrera per la finestra, se mostrà enamorat encare avuy de l' institució à la qual consagrà els anys millors de la seva existència.

Y no 's queixa dels que 'l posaren en el trans dolorós de demanar el retiro, davant de l' espectativa de formar-los tribunal d'honor—subjectar à un tribunal de honor, per qüestió de ilicites, à un patriota intataxable!—se queixa sols de l' atmosfera injusta creada en contra seva.

Creyém que tant el Sr. Macià, com Catalunya, son dignes de una satisfacció mes espècifica y positiva que las paraules vanas que al contestarli li dirigí l' representant del govern.

«No hi ha lloc dessota del banch blau per amagars'hi en Maura y tots els seus ministres?»

PEP BULLANGA

El qui sab llegir, sab ja lo més difícil de totes las arts.—Duclos.

ELS MATADORS DE LA UNIÓ REPUBLICANA

L' Unió republicana no 's vá formar per acometre immediatament la Revolució, vingués o no vingués à tom, hi hagués o no hi hagués forces pera portarla à terme. Aixó hauria sigut insensat. Se 's forma en tot cas pera prepararla, creant esperit públich, conquistant novas forces en tota la gamma del estat social, allegant elements sense 'ls quals no hi ha Revolució possible. Al efecte 's elegirà un jefe, al qual no era menester investirlo de una autoritat superior à la que ostentava ja, deguda à sus altas condicions intel·lectuals, èticas, y de honorable consecuència.

Y aquest jefe obrà sempre ab la més admirable previsió. Tan sols els impacients, els insensats, els devoradors de prestiges, els que, demà que vingués faran impossible la República, ab els seus excessos, hereus directes de aquells elements suicidas que feien fracassar la del any 73, tan sols els indisiplinats, y algun que altre ambició aficionat à pescar en riu revolt, han pogut arribar al extrem de emplear contra l' gran home, de qui Espanya espera la seva redempció, tota mena de violències, pera engranjar la confiança de una part de las masses populars.

Els son els mal-avinguts ab tota idea de Unió. La Unió republicana abarcava y era de ley que abrigués tots els matisos del republicanisme. Ferse exclussivista equivalia à desfere. Todas las tendencias, desde las más conservadoras à las más radicales, li eran necessarias, dat que únicament així podia aspirar à devenir alguna cosa mes que un parti, à devenir un estat social creant una República per tota la única possible pera cumplir l' idea de justicia.

Y en lloc de portarla per aquest camí, l' únic que pot conduirnos al èxit, el que ha senyalat el Jefe, el que ab ell han recorregut els elements directius y tots los homes de antigua història, que tenen la responsabilitat dels seus actes, hi ha hagut qui ab las seves ambicions desapoderadas ab las seves intemperancies insensatas, ha sembrat la desconfiança y ha introduït el desordre en las filas de la Unió, qual compactivitat era tan absolutamente necessaria.

La sola idea de crear un partit radical, revolucionari, exaltat, molt sorollós y poch seré era ja la negació de la Unió republicana. Perque, en materia de radicalisme se podrà arribar fins allá hont se vulga y 's puga, mes així quan la República siga un fet y siga arribada l' hora de donar solució adequada y convenient à totes las qüestions que puguen suscitar-se; pero intentar-lo quan encare la República s' ha de conquerir, quan pera realizar la seva conquesta se fa necessari l' concurs decidit y entusiasta de tots els elements republicans, y la simpatia y la confiança de tots els componentes socials, equival à produir una funesta disgregació que únicament pot redundar en profit dels goberns monàrquics.

Dividir quan es necessari unir, constitueix una insensat. Y 's que pel lloc que ocupan, están en condicions de saberho, y no obstant no vacilan en efectuarlo, quin altre nom mereixen més que l' de traidors?

Els, son donchs els que han atentat à la Unió republicana.

* *

Y essent aixís quina autoritat poden invocar per presentarse davant del poble com à partidaris de la Unió, com à representants únichs de lo mateix qu'ells se complauhen en desfer?

¡Ah! Els coneixém bé y sabém de sobra l' intent que 'ls guia. Verbalistes impenitents, incapassos de tota sinceritat, enemicos de tota lògica, de la Unió republicana no 'n volen l' essència, sino 'l nom. Ells pretenden matarla y arrebatar la seva bandera. Saben per experientia que à la sola paraula de Unió 'l poble s' entusiasma y s' electriza, y pretenen apoderar-se de questa paraula pera portarlo, no à la República, que aquesta y tota forma de govern es incompatible ab el seu procedir desgabellat, sino per fer esclau de las seves passions insensatas ó dels seus sospitosos compromisos ab els enemicos del poble.

Perque en tot lo que passa avuy dintre del camp republicà s' hi clarejan aquests abominables compromisos ab las oligarquías monàrquiques y centralistes. Els oligarques, desde l' assombros desvetllament del poble català solidaris, veuen arribada la seva hora darrera. Débils y impotents se senten per contrarrestar l' empenta formidable de tot un poble que traballa per la seva propia redempció y per la redempció d' Espanya, y sense forsa pera contrariarla, ni apelant als afalachs, ni acudint à la violència, han adoptat el recurs de posar en planta el precepte maquivèlich: «Divideix y vencerás.»

D' ells, dels oligarques ha partit la iniciativa de aqueixa maniobra. Els oligarques han mogut els seus agents, y aquests agents, algun dels quals no ha buscitat mai en la politica, res més que 'l negoci, son els que han sembrat el desordre en las filas de la Unió republicana, procurant ferirla en el cap, en la noble y augusta figura de 'n Salmerón.

Com que 'ls atacs directes dels oligarques al jefe republicà haurían produbit un efecte contrari als seus propòsits, s' han hagut de valgues dels que 's venen y dels que fàcilment s' encalabrinan, pera veure de aterrallar. Ab llençar una part del partit republicà contra en Salmerón han cregut que 'l deixarien fora de combat, fent fracassar la seva obra redemptora.

Pero fins en aquesta malvada empresa s' equivoquen.

A nosaltres y à tots quants tenen algún coneix-

ment de la psicologia de las masses populares, no 'ns aturdeix la cridoria. No son els que alborotan els més, ni son tampoch els que tenen més rahó. Si realment siguessin els més ho demostrarían en altra forma més persuassiva que la qu' emplean. Si realment tinguessin rahó, la farien valer parlant sereñament y no vociferant y llantsant per la seva boca tota mena de insults y de improperis.

Per això las manifestacions sorollosas qu' en l' actualitat pretenen oposar à la severa celebració de l' Assamblea republicana, convocada per en Salmerón y la Junta nacional, no 'ns donan fret ni calor.

Diumenge tractaren de sancionar la seva rebeldia, sense subjecció à cap més norma que 'l seu capítol, ab el meeting del Condal, y sabent que certa part del poble es aficionat als espectacles llamatis, barrejaren la qüestió interna del partit ab la qüestió Ferrer, sense olvidar-se de fer gran ostentació de banderas. Fa alguns mesos precediren en igual forma, fent aguantar la capa à Giordano Bruno. Mes qui acompañava à n' en Lerroux? Els mateixos satélites de sempre tan desacreditats a Barcelona. La plana major del partit republicà se n' ha anat allunyant del sospitos agitador, y alguna cosa representant els que han dedicat tota la seva vida à la defensa de la causa republicana. Per lo que atany à las masses, cal respondre à las bravatas de 'n Lerroux, opostantli la gran derrota que sufri en las passadas eleccions, en els districtes més republicans de la ciutat y en tots els de Catalunya ahont s' atreví à presentar Villanueva y Vinaixa.

Tampoch ens dona fret ni calor el seu projectat viatge a Madrid en tren exprés. Ja sabém que tot això ha de terminar ab una merienda republicana, de aquellas que ja à Barcelona no li seria possible celebrarlas. Total: una moixiganga més.

Entre tant el partit de Unió republicana, dignament representat pels que ostentan ó han ostentat la investidura de Diputats a Corts y pels legitims delegats dels organismes provincials, deliberaran serenament, sense passió, inspirats en el bé de la causa y en la dignitat y la prosperitat de la nació espanyola. Davant de la Unió republicana verdadera, donarà compte l' jefe dels seus nobles esforços y dels propòsits que l' animan, coronats fins ara per un principi d' èxit brillant engendrador de las més hermosas esperances.

Y la Unió republicana, sigan els que 's vulguin els acorts que s' adoptin, eixirà de l' Assamblea més forta que may, sanejada pels resultats de una profunda depuració.

P. K.

RECALCANT

ERSISTEIX *El Progreso* en afirmar que 'l Sr. López, editor-propietari de LA CAMPANA DE GRACIA, ha sigut editor també de las obras de la Escuela Moderna. Li diguerem oportunament que el sentir aquesta afirmació faltava à la veritat, y avny haurém d' afegir que hi falta sabenthó, qu' es la manera més torpe y més indignà de faltarhi.

La seva torpeza arriba fins al extrem de citar un cas, en las següents textuals paraules:

«Niegue López que una de las últimas obras publicadas por el Sr. Ferrer, y si no estamos trascorridos, era debida a D. Nicolás Estévez (obra que fué denunciada) obligó al Sr. Ferrer, después de estar impresa y encuadrada, à cambiar la portada, porque llevaba el nombre de López, editor, Rambla del Centro, 20, Barcelona, como tenían convenido, por ser López el que cuidaba de la venta y cobraba la comisión como editor.»

Al citar aquest fet *El Progreso* fa més que mentir: emborrona 'ls fets ab la més danyina intenció.

Es cert que 'l Sr. Ferrer se veié obligat à cambiar la portada de la seva obra; pero també ho es que ningú l' havia autoritat pera posar al peu de la portada el nom de López, editor, porque 'l Sr. López, ni com editor, ni com impressor, havia tingut la intervenció més mínima en la publicació d' aquell llibre pescaminós, que més tard sigué denunciat. Si 'l Sr. Ferrer, poch amich d' arrostrar certas responsabilitats, se prengué la llibertat d' abusar del nom del Sr. López, prompte s' hagueré de convèncer de que 'l Sr. López noばava.

Y ara fixis el lector en la poca latxa d' *El Progreso*. En la impossibilitat de citar un sol llibre de la Escuela Moderna EDITAT pel Sr. López, per més que una bona part d' ells fossin impresos en el seu establiment tipogràfic, s' ha valgut del pobre recurs de mencionarne un, que precisament allí no sigui imprès sisquera, y que, per un abús del Sr. Ferrer, ostentava el nom del Sr. López, com à editor del mateix, abús que à instància del Sr. López hagueré de subsanar, canviant la portada, quan el llibre estava ja enquadernat.

Y ara recordaré que alguns dies després, quan el llibre sigué denunciat, resultà que ja no era el Sr. Ferrer l' editor del mateix: la responsabilitat de la publicació de l' obra se feu recaure sobre Mateu Morral.

Aquesta es la historia d' una qüestió desagradable que nosaltres volíam olvidar pera no agravar la situació del Sr. Ferrer. Si el director de la Escuela Moderna se'n dol, no 'ns ne dongué las culpas à nosaltres, sino à la oficiositat dels seus amics d' *El Progreso*, que, cegats pel despit, han tingut la torpeza de suscitarla.

El director d' *El Progreso* ha volgut llençar sobre 'l Sr. López la mala fama d' explotador del Sr. Ferrer, afirmant que «fue de los primeros en tratarle y hacerle carantoñas para sacarle buenos cuartos.»

Aquí podríam dir ab el refrà castellà: «Piensa el ladron...» Perque no fou el Sr. López qui anà à trigar al Sr. Ferrer, sino el Sr. Ferrer qui s' posé en relacions ab el Sr. López, donantli à imprimir algunes de las seves obres. Y quan durant tant temps utilisà els seus serveys, senyal segura que devian convenirli els tractes, y que las condicions en que 's

Els que se 'n van

JOSEPH MURO

ex-ministre de la República, diputat per Valladolid y jefe de la minoría republicana del Congrés.

Morí à Madrid el dia 18 de Juny.

feyan las impresions que 'l Sr. Ferrer li encarregava no tindrian res d' abusivas.

No es traballant baix la base d' una contractació liure com s' explota à las personas, Sr. Lerroux. Vosté ho sab millor que ningú cóm se las explota: vosté que ha fet de la política un negoci descarrat; vosté que treu diners de tothom, dels pobres y dels richs, dels republicans y dels monàrquics; vosté que no realisa un acte sense que la opinio pública 's pregunti: «Quànt li reportarà? Qui pagará?» vosté que, segons en Claudio Frollo, va venir à Barcelona à la conquesta del *foie gras*; vosté, de qui ningú voldrà creure, per més que li jurin, que haja fet la ruidosa campanya en favor d' en Ferrer, de franch y per pura humanitat, perque 'l seu zel en pró d' en Ferrer qu' es rich, contrasta ab la passivitat que ha guardat ab el pobre company Herreros, à qui haurà pogut salvar del emprisonament ab sols prestar una senzilla declaració, una declaració acomodada à la veritat, à que l' obligaven la lleialtat y l' honor.

Per això nosaltres, que en la nostra honradà y desinteressada història política y privada, no tenim cap ceba que 'ns fassí coure als ulls; que no una sino moltes vegades hem sacrificat els miserables céntims que podríam reportarnos una popularitat indecent y mal sana, al deber de dirli

BATALLADAS

En l'acte de l'arribada de 'n Ferrer se prengueren mides extraordinàries per impedir tota mena de manifestacions. Com siga que 'l dret de manifestació ha vingut a quedar al arbitre de l'autoritat, es indubtable que aquesta pot denegar, sempre que vulgui, per més que produeix un efecte desproporcionat que mentres els catòlics n'usen y n'abusen, els representants de altres idees més progressives, ab tot y ser els que més estiman aquest dret, se vegin sistemàticament privats d'exercirlo.

Aquesta es, desgraciadament, la manera que té de practicar les conquestes democràtiques, els representants de la monarquia.

* * *

Pero l' diumenge hi hagué alguna cosa més que la prohibició.

Se feu notar un excés de zel en carregar sobre la gent que s'troba en el Passeig de Gracia, del qual ne resultaren víctimes pacífics transeunts que allí s'troben accidentalment y sense la més remota idea de contravenir les ordres del governador. Els caballs no distingeixen entre alborotadors y gent pacífica. Sens dupte per això se'n diu *brutos*.

Pero ja que les autoritats tenen la forsa, no estaria mal que tinguessin ademés una mica de serenitat.

Sembla no falta qui mira ab enveja las nobles iniciativas presas per la societat Euterpe, pera festejar dignament el quincuagésim aniversari de la seva fundació per l'immortal Clavé.

El recort del insigne músich-poeta no consent certes actituds poch honrosas. Y bé farà l' poble de Barcelona en ofegàrlas, posantse tot enter al costat de la benemerita societat coral, que fou la primera creada per Clavé, la que dirigi personalment durant tota la seva vida, y la que al morir recullí l'seu últim llegat, contingut en aquestas paraules memorables:

«Conserveu la meva obra, no per lo que valga, sino per lo que representa.»

Després de una llarga malaltia ha mort a Madrid D. Joseph Muro, diputat per Valladolid y actual jefe de la minoria republicana del Congrés.

Era l'Sr. Muro un republicà de tota la vida. Al any 71 anà al Congrés per primera vegada. Al 78 y baix la presidència de 'n Pi y Margall signé ministre d'Estat, càrrec que dimití al cap de 38 dies. Després de la restauració estigué afiliat al partit progressista. En l'actualitat professava al Sr. Salmerón una adhesió carinyosa, incondicional.

Catedràtic ilustre y orador meritíssim, a la vegada que home públic de una rectitud de jutjament i una honorabilitat à tota prova, deixa al desapareixer del mon un buyt molt difícil de omplir en les filas republicanes.

A El Haya està reunit el Congrés de la Pau, y's dóna l'cas que 'ls representants de les potències se miran de regull, plenes de rezel, com si en lloc d'entendre's bonament, pera disminuir els armaments, tractessin d'enganyar-se, en la previsió del dia en que les unes s' hajan de tirar sobre les altres.

Està vist qu' es impossible la pau del mon, mèntrès certs rabadans condueixin els remats humans.

Son els pobles mateixos els que haurán d'establir-la.

* *

Coincidint ab el Congrés, en la mateixa ciutat s'ha celebrat un meeting, en el qual entre altres acorts s'ha pres el següent:

«En cas de guerra 'ls obrers de transports se declararan en vaga à fi de impedir el transport de viures y municions.»

Sols quan la sort de les nacions estigué en mans del poble que treballa, serà possible acabar ab els horrors de la guerra destructora.

Es impossible, ab la lectura de un simple extracte telegràfic, formar una idea exacta del gran discurs pronunciat el passat dimecres al Congrés per D. Nicolau Salmerón.

Tot l'Espanya està avuy comentant aquesta admirable oració parlamentaria que, al posar els punts sobre les iiii, senyala sense vacilacions ni nebulositats quins són els ideals y quins els propòsits de la Solidaritat Catalana.

Oportunament y ab la extensió deguda ens ocupa'm d'aquest discurs del nostre ilustre quefe.

Es indubtable que 'l Jurat haurà absolut a 'n en Nakens, al Ibarra y à 'n en Mata, del delicte d'enrubridors que 'ls va atribuir el Tribunal de Dret, atenintse estrictament á la lletra de la lley, qu'en aquest cas està manifestament en pugna ab l'espiritu de la justicia.

Un Jurat superior al que formarien els 12 ciutadans opina lo mateix. Aquest Jurat el forma Espanya entera. Ja que l'absolució no ha sigut pronunciada, tothom, sens una sola excepció, reclama l'aplicació del indult.

* *

Segons sembla 'l govern està disposat a concedir-lo. Pero en Maura ha dit que no admet imposicions.

Encara que no creym que la superbia de un home dega sobreporels als sentiments de justicia que alenta tot un poble, passarem perque la petició de l'indult no vaja acompañada de res que pugui semblaré una exigència.

Pero serà precis que 'l govern escursi tot lo possibile el terme pera concedirlo. Que no 's prengui més temps que 'l que fassin necessari 'ls tràmits de la concessió.

Espanya pateix ab als condemnats per un fet que més que un delicto, té tots els caràcters de un excés de bondat.

En el Congrés la Solidaritat ho absorbeix tot. Algú pregunta: «Y donchs, què fa la minoria republicana?

Lo únic que pot fer: reconéixer l'importància del problema solidari y disposar-se a intervenir en la seva solució.

També en aquest punt en Salmerón al acceptar la jefatura de la minoria solidaria, va marcar el bon camí.

Es impossible anar a la República sense passar per la Solidaritat.

La Duma russa ha sigut disolta. Es la segona vegada que ha sigut objecte de igual procediment. Y es de creure que á la tercera que 's reunexi y que ja està convocada li succeirà lo mateix.

Fins que l' poble rus se cansi de las burlas indignas que li està jugant l'autocracia, y demostrà que té més rahó y més forsa que 'ls que intentan tiranisar.

No estarà del tot mal que 'l poble rus demostres la veritat del adagi: «La primera y la segona 'l poble perdone; pero á la tercera va la vensuda.»

Mr. Ossorio: A Granollers s'està faltant gravement á la lley. Quatre individus, nombrats gubernatius, ocupan lloc en el Consistori municipal, y pera substituirlos ja fà temps que s'haurien de haver convocat eleccions parciales. «Voldria fer el favor de dir perquè no ho fà, Sr. Ossorio?»

Algú assegura que s'hi oposa el Sr. Benet y Colom, fins al extrém de haver amenassat, en el cas de que la lley sigui complerta, al presentar la dimissió del càrrec de President del Círcul conservador.

Jo ja ho veig, fora molt trist que 'l Círcul conservador, que té avuy una influència política tan gran, se vejés privat de la presidència de aquest colom fossil.

Mr. Ossorio: compleixi la lley, permetent que 'l poble de Granollers nombrí els seus administradors ab tota llibertat. Y practiqui las obras de misericòrdia enterrant als morts.

D. Francisco Layret, advocat y concejal d'aquest Ajuntament, donarà avuy dissapte una conferència sobre 'l projecte d'Administració local, en el Circul Republicà de la piazza del Teatro, 2, principal, á dos quarts de deu de la nit.

Al acte, que serà públich, quedan invitats tots els centres solidaris de la capital.

BISBAL DEL PANADES, 12 de juny.

¿Qué va passar el dia de la festa del 6 de juny entre el senyor batlle y l'escarabat? ¿Es cert que l'arcalde va fer anar á tocar las campanas de la iglesia, y el mossén li va respondre que 's cuidés de casa seva?... Els rumors que corren confirmen aquestes veus, afigint-hi que 'ls dos capitostos varen entrevistar-se personalment no arribant á una avinencia per lo de si podia ó no podia l'autoritat municipal manar que toquessin las campanas.

Y afirman també que 'l rector no va volgut sortir dels seus tretzes, dihen: «Ab las meves coses no s'hi fixí.»

Consti que aquesta vegada donén tota la rahó al mossén. Els arcaldes, y no sols els arcaldes sino els ajuntaments y fins els pobles no se'n haurien de cuidar de las coses dels capellans... previa una separació respectable.

Pero es allò: hi ha arcaldes molt aficionats a tocar campanas.

PERAFORT, 17 de juny.

Tením un vehí que pel seu caràcter despotista mereix se li doni 'l nom de Torquemada número dos: home de molta barra, y per això quan lo nostre pare d'ànimes... de canti, fa alguna professió, ell es l'encarregat de portar las del talem, vull dir que fa de burro de carga. Aquí fanulo, hipòcrita com casi tots los missaires, està molt enfadat perque un dia va insertar LA CAMPANA una carta posantlo com un drap brut. Volia que 'ls jovens se traguessin la gorra al passar la professió y no van escoltarlo; puig des de l'alcaldia de la societat Juventut Republicana estavan contemplant aquell acte.

No conseguint lo seu intent va maltractarlos, demostració patent de no tenir educació, y desde aquella època tenim l'home enfuturista. Si sera liberal el Torquemada número dos, que està en constant relació ab ell, bé podém assurar que s' està malament de veras y que ningú pot aventurarse a pronosticar ahònt pararà tot això si no s'evita á temps la propagació d'aquest males. Tots les privacions que en tots els ordres de la vida se ven obligat a sofrir el treballador, realment son una epidèmia que s'ha extés sense que s'hajen posat en pràctica els medis de deturarla en el seu foco, y avuy comenza a adquirir proporcions alarmantes.

El treball, en general, lluny de pendre 'l desarrollo necessari, disminueix considerablement. Per tot arreu se senten las mateixas lamentacions: «no s'obran feynas!», «fa tantas senmanas que estic en vaga!», «no ns guanyem la vida!», «no més tinch feyna tres dies á la senmana!», «estém desperats!... y aixòs va rodant la bola á través dels temps, y nosaltres aném marxant com podém, qui a peu, qui en cotxe, qui en automòbil, pero tots ab un egoisme refinadíssim y malsà.

Las corporacions populars, que podrían y deurian emprendre obres pera donar ocupació a una gran part dels obrers que la indústria deix en vaga, no ho fan, infuixits sols individuals per una indiferència boxornosa; ben al contrari, Ajuntaments com el de Barcelona, quals ingresos, ben administrats, permetrien la realització de grans obres, se preocupa tan poc d'aquelles necessitats, que ni demonstra pressa pera enllistar els assumptos preliminars pera empredre la reforma del casco vell de la ciutat, sent, com es, aprobada pel govern dita reforma.

Y no es solsament la carensia de feyna la contrarietà que acalpara, sino que sobre la crisi de traball vè a sumar-se l'encariment dels articles de primera necessitat, acabant de fer encare més impossible la vida pels humils. Si apuradíssima es la situació dels obrers sense feyna, trista es la dels que fins treballant liquidan el pressupost domèstic diàriament ab deficit. ¡Espanya considerar las llàgrimes proletàries que aquesta Barcelona xucla, però no aixòs, els dolors que quedan oferats entre las parets de habitacions pobres enclavades en barris de les pitjors condicions d'hygiene y del més complet abandon!

— Jo soc la empleomanía, l'afició á no treballar y á buscá en la sopa boba de la cuyna nacional l'alegre modus-vivendi.

que permet lluhí y medrar, sensé la dura fatiga que imposan l'aixada, el mall, el robó, la llansadora...

— Al foç, al foç de Sant Joan!

— Jo soc la vella rutina, la tutora del atras, la que neciament prendada de las formas del passat, evita las corrents novas y mira ab desdén glacial tot lo que fugí de la pauta que á son temps varén trassar els avis dels nostres avis...

— Al foç, al foç de Sant Joan!

— Jo soc la oratoria cursi, la que tot ho vol curar ab arabescos retòrics hermosament capellats, fingint creure que 'ls discursos transforman lo negre en blanc, la miseria en abundància, la ociositat en treball, el salvatisme en cultura...

— Al foç, al foç de Sant Joan!

— Jo soc el xorch fanatisme, l'assot de la humanitat, que converteix l'home en fiera envenenantli la sanch, y abusa de sa ignorància fentli entendre que 'l germà que no pensa com ell pensa es un enemic mortal contra 'l qual tot deu ser lícit...

— Al foç, al foç de Sant Joan!

— Jo soc l'indiferentisme, el criminal tant-me-fa que mira sense conoure's las desditzas del Estat, y que si bé li plauria que algú, payés ó militar, convertís això en un Xauxa, per part seva es incapés d'ajudarhi gens ni mica...

— Al foç, al foç de Sant Joan!

— Jo soc l'impudor polítich, desvergonyit traficant en ideas y programas.

— Jo soc la prempsa venal, que no creu lo que predica ni explica may lo que sab.

— Jo, l'etern sembrador d'odis.

— Jo, l'rebelde inveterat.

— Jo, l'despit.

— Jo, la calumnia...

— Al foç, al foç de Sant Joan!

**

Sense una bona expurgada de trastos vells y corcats, lo qu' es en aquesta terra no aniré pas bé, germans.

— C. GUMÀ

y un fill, ab cinqu pessetas diaries; y no obstant, sent el sou promedi, en aquesta terra que passa per progressiva, un jornal de 13 ó 14 rals (jornal de poble incivil) la soferta classe treballadora, aquí ha resolt miraculosament el gran problema: ella viu...

— Ella viu! Sí; però ¿com? No vulgueu saberlo. Se viu morint. Jo coneix treballador — y 'us ne podrà presentar moltes dotzenas com ell — que ab once rals de jornal y tres de la seva noya, viuen (si això es viu) quatre de familia. «Voleu saber ara en qué consisteix, molts días, el dinar d'aquest home que treballa deu horas diaries? Doncs ab una sopa d'all bullida, 20 céntims de butifarra fregida ab patatas, pa, tanta aigua com vol y vinya fer badals tota la tarda... ¡Magnífich banquet al que jo subjectaria un any seguit a tota aqueixa tafya de burgesos que s'enriqueixen per la usura, envenenant els aliments de son comerç y explotant al próxim! De tal elements econòmics no pot esperar-se més que aquests resultats: la prostitució, la anèmia, l'embutiment, la desesperació. Y quan la desesperació es brutal, inconscient, resulta la més temible de totes las iras.

S'han queixat mil vegadas, els obrers, en mitins, per medi de fullas impresses, valentes de periódics; han protestat sempre de tan sensible desdeny; pero les classes directoras ho han escoltat com qui sent ploure... ¡Això del centralisme es lo que preocupa als politichs d'aquí! ¡Això de la autonomia es lo que mareja als politichs d'allà! No 'ls aneu pas ab quèents, parlantos de necessitats: tota la vida que senten exclamar-se de lo mateix, y la qüestió es que ningú 's mor de fam. Aixòs rahan els que no saben què es deuar.

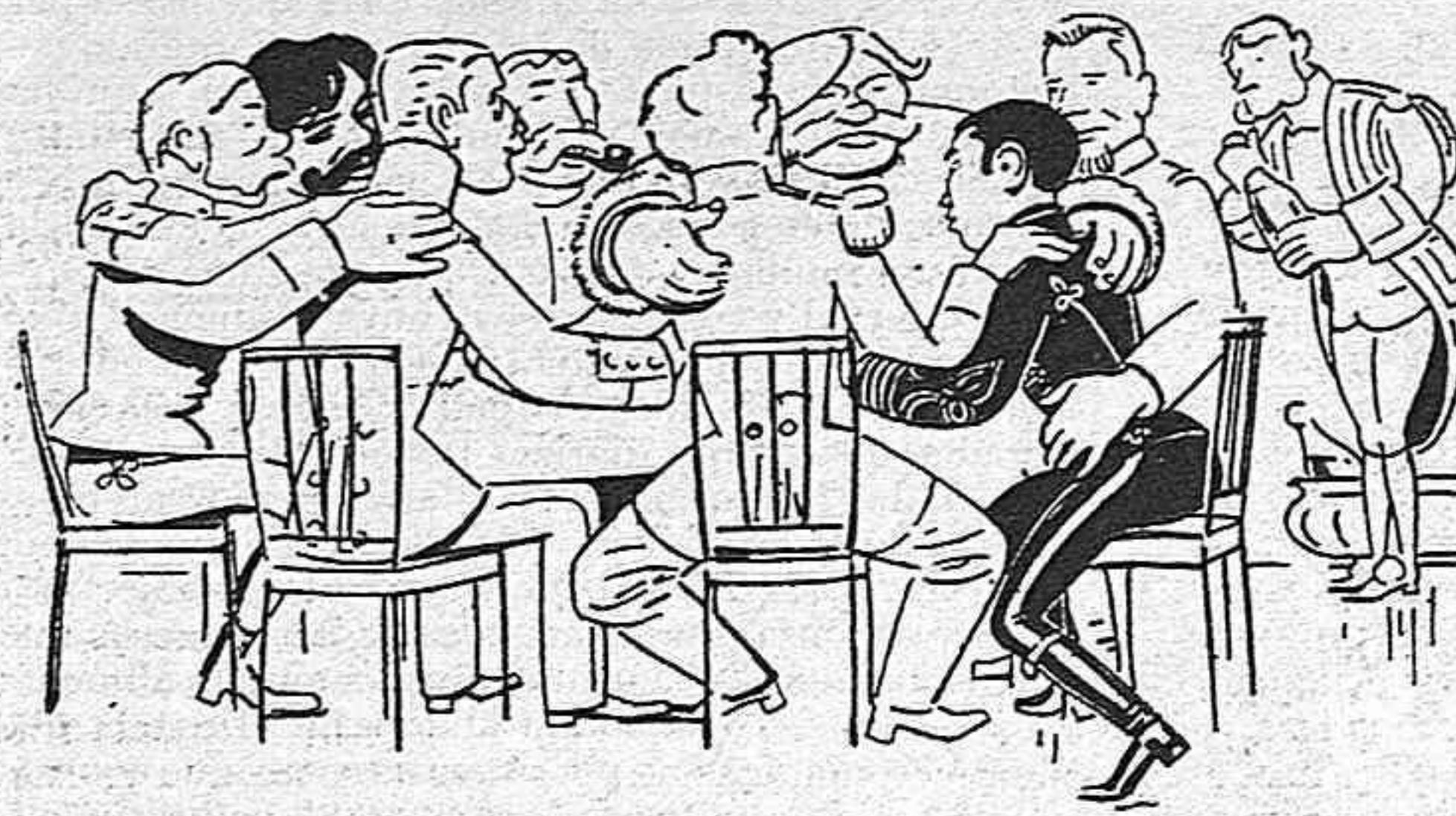
Y mentre tant la gana creix y la situació s'fa més insostenible, sense que en lloc se vegi un àncora de salvació, y si en tothom el desitj, l'interès rabiós de conquistarse un puesto desde hont cada hú poguer defensar sos particulars assumpts. L'individualisme més desenfrenat està á l'ordre del dia.

Ara que acaba de constituirse 'l Congrés de diputats seria oportuna una labor que beneficiés á la classe obrera; pero massa sabém que aquesta matèria es la darrera pissa que 'ls pica als representants de la burgesia. No dupto que quan tingan un rato de frega, els diputats se posaran á deliberar sobre la qüestió de las subsistencies y 'l malestar de la classe treballadora, y que ab motiu d'això se faran mitja dotzena de discursos molt monos y molt insustancials, cantant las excelencies de la classe treballadora y la sobrietat del poble que més ó menos legítimament representan. Aixòs podrà ferse interessants els oradors lluïnt el garbó mimic y la verborrà de cotorreta, davant de las damas que solen anar á sabudejar á las Corts, seguras de que á casa tenen qui 'ls hi renta 'ls plats y 'ls cucs la roba; pero no 's resoldrà res y l'obrer continuará sent el sach dels cops.

Y aquest joch indigne persistirà mentre els obrers mantinguin la preocupació de que sos representants han de ser forzosament homes de posició y de importància, mentre mantinguin l'equivoche de que han de ser precisament homes de carrera quins millor defensin al productor vexat. Mentre no 's fixin que quins ab més coneixement de causa poden representar als oprimits deuenir-sen elements genuinament obrers, per ser aquests els que de més apropi tocan las llagás obertas per la injusticia social, no hi ha que ferse ilusions de reinvindicació proletària.

LA CARICATURA AL EXTRANGER

La Conferencia de la Pau

Reunits els delegats á la taula del hotel, mireu quin quadro mes hermós de fraternitat y amonía!

Pero... ¡bom!... Salta el tap de la primera ampolla de xampany, y jaquí teniu el Congrés de la Pau sense caret!

(Del Lustige Blatter)

AUSTRIA:—Si l' Assamblea m' ho permet, diré quatre paraules sobre'l desarme.

ITALIA:—Pero es que realment hi ha el propòsit de reduir els armaments de les nacions?

RUSSIA:—Es clar que no hi es, però no recorda Italia que ja hem dit que en aquesta Assamblea tutto e convencional?

AUSTRIA:—Parlo del desarme, donchs?

RUSSIA:—Val més que ho deixém per un altre dia. El públic veuria la comèdia massa deprèssia, y lo que convé es que aixó duri, que duri forsa...

ALEMANIA:—Demano la paraula.

RUSSIA:—Vosté la té; pero avans, fassí el favor d' amagar aquest trabuch. No està bé que en un Congrés de la Pau s' exhibeixin semblants trastos.

ALEMANIA (fincantse'l trabuch sota'l capot):—Espero qu' en la Conferencia's deixarà completament resolta la qüestió d'Africa.

INGLATERRA:—Completament?... Gracias que 's fassí un petit conato de tentativa. ¡No sab vosté que la qüestió d'Africa no 's podrà resoldre may!

JAPÓ:—Y las meves diferencies ab els Estats Units? ¿com s' arreglan?

ONCLE SAM:—Pero ¿hem vingut aquí pera parlar de diferencies ó pera menjar alguna cosa?

INGLATERRA:—L'Oncle Sam ha posat el dit á la llaga...

ALEMANIA (una mica empipada):—Y la qüestió d'Africa, com queda?

JAPÓ:—Y las meves diferencies ab els Estats Units, com se resolen?

ITALIA:—Y del meu plet sobre las provincias austriacas irredentas, qué se 'n fa?

ONCLE SAM (insistint):—Convé menjar, senyors y senyores; convé pendre una caixa lada...

AUSTRIA (ab rincor):—Dech fer observar al Congrés que l'alusió que acaba de dirigirme Italia...

RUSSIA (tocant la campaneta):—¡Ordre, ordre! ¡No olvidin qu' estan en la Conferencia de la Pau!...

JAPÓ:—Jo no puch permetre que l' litigi pendent entre 'ls Estats Units y jo quedí sense resoldre.

ALEMANIA:—Ni jo toleraré que la qüestió d'Africa s' eternisi pel capricho d' Inglaterra.

RUSSIA (que comprén que allò s' embulla):—Calma y cordura, senyors y senyores. De tot se parlará de mica en mica. Ara com ara, lo més urgent...

ONCLE SAM (interrompentla):—Lo més urgent es dinar.

RUSSIA (esperant que á la taula 's restableixi l' amonía):—Casi casi que l' honorable Oncle Sam té rahó. Ja que aquesta es la sessió inaugural, ¿per qué no hem de festejarla celebrant un tibéri?

AUSTRIA:—Pero, sense armas...

ONCLE SAM:—Sense armas y ab molt vi.

RUSSIA:—Del vi se 'n cuidará Fransa, que diu qu' en té tant que no sab qué ferne. ¡Aproba l' Assamblea el pensament!

TOTS (á coro):—¡Aprobat!

RUSSIA:—S' aixeca la sessió. ¡A la taula, senyors y senyores, á la taula!...

(Tots els representants s' alsan. Fransa y Inglaterra enrahanon en veu baixa en un àngul del saló.)

FRANSA:—Si 'm vols creure á mí, prepàrat, noya.

INGLATERRA:—Preparada estich fa rato.

FRANSA:—Del modo qu' estan els ànimis, á l' hora del xampany la mitat dels delegats aniran á parar á la prevenció y l' altra mitat á la Casa de socorro.

MATÍAS BONAFÉ

Si en totes las circumstancies de la vida, l' home que lluita per una gran idea ha de caminar rectament, es, sobre tot, quan la defensa d' aquesta idea obliga á anar per obscurcs camins, quan importa caminar ab major rectitud.—E. García Ladevase.

REPICHES

BOTONS de mostra del discurs d'un ex-emperador: «Preside este acto una representación de la Junta Provincial (la seva, no la legítima) que irá á Madrid á exponer e imponer, si es necesario, el decreto y la verdad.

Ja estem tremolant davant de les imposicions dels tres anabaptistes, candidats á la Diputació Provincial, vergonyosament derrotats. El qui 'ns fa més por es en Villanueva. No més que al veure'l en Salmerón s' evapora.

«En el órdenn politico hay que reconocer la diversificación de pueblos que integran España. Hemos de afirmar la unidad de la patria, reconociendo la autonomía al individuo, al municipio y á la región.»

Alejandro! Deixa estar aixó, que no es teu. Ho has afanat á la Solidaritat catalana.

«No soy de los que creen que la solución del problema social es la armonía del capital y el trabajo; no creo en la armonía de los perros y los gatos.»

¡Bonica metafora! Segons aquest gran sociólech entre'l capital y el treball, factors indispensables de producció, no hi cab ni es precis que hi existeixi armonía, sino que han de viure barallantse com gats y gossos.

Perque aixís, mentrells ell se

barallin, no hi falti mai un galifardeu que s' aprofi de les seves discordias.

«La revolución no significa desorden, sino un órden nuevo; porque en el estado presente no hay más que pastores y corderos, y los pastores se comen á los corderos.»

Bé poden dir que aixó es molta veritat els mansos anyells que van posar els seus interessos en la Casa del Pueblo.

«Somos ante todo españoles. Amamos á Barcelona como compañera y no como la quieren otros, como nodriza á quien mamá.»

«Como la quieren otros ó como la queremos nosotros? Perque aixó d' atribuir als demés els vícis propis, ha sigut sempre la mónta dels redemptors del poble, conquistadors desenfrenats del foie gras.

Afortunadament Barcelona, cansada de las sevas xuclades, en las últimas eleccions el va enviar á dida.

En el meeting del Condal, pera parlar en contra de la Solidaritat catalana, feren us de la paraula un dels Ulleds, l' Anglés, en Vinaixa, l' Iglesias y l' ex-emperador.

Cinch oradors y cap d'ells catalá. Cinch pretenciosos que no poden entendre ni sentir lo que pensa y sent el nostre poble. Cinch forasters que pagan la hospitalitat que se 'ls concedeix armant saragatas y atiant discordias.

En Felipe, de *La Publicidad*, á propósito de l' absentia dels liberals, que ha comensat per un punt y acabarà probablement en suicidi, conta una anècdota molt oportuna.

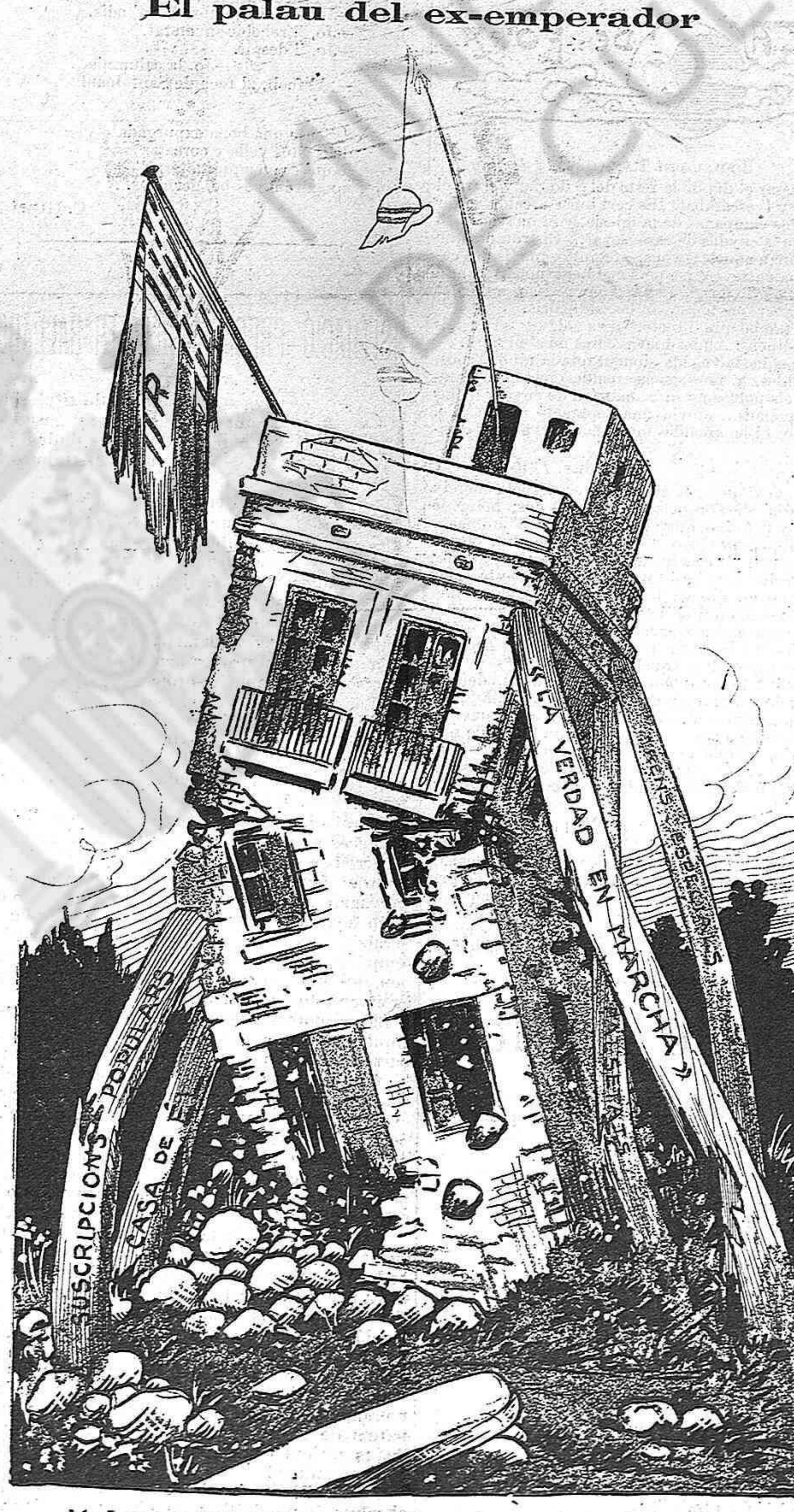
«Un títol de Castella, molt simpàtic, agobiat per pèrdues d' interessos y disgustos de familia, resugué llevarse la vida, com aixís ho escrigué á la seva dona, á alguns dels seus intims y al jutje.

«De casa seva sortí pera realisar el seu terrible propòsit, pero se 'n arrepenti, y per espay de dos dies aná divagant pels carrers y passeigs més públics, vacilant y desitjós de ser trobat per algun dels seus.

«Y encare que aquests feren moltes diligencias no 'l trobaren may, y d' aquí que, per amor propi y per por de fer un paper ridícul, va clavarse un tiro als tres dies d' anunciarlo.»

**

El palau del ex-emperador

Als Josepets hi ha una torre,
la torre està apuntalada,

els puntals estan corcats...
¿tardarà molt la catàstrofe?

Tal es el cas dels liberals.

Com que'l paper ridicol ja l' han fet, si volen quedar una mica bé, no 'ls queda més remey que clavarse un tiro.

Els gaditans tenen el projecte d' erigir una estàtua á n' en Moret.

¡Y qué bromistes son aquests andalusos!

Una estàtua al home del desastre y de la llei de Jurisdiccions, significa un honor que, més que en una placa pública, té l' seu siti adequat en el pati d' un manicom.

Días enrera á un beneficiari d' una parroquia de Barcelona una senyora de bon regent se li va tirar al damunt, y esgarrapada va y esgarrapada vé sobre l' habit talar, va deixarli el manteu fet uns espoldors.

¡Confessém que hi-ha raptes de devoció ben rabisos!

En unas baralles per l'estil, que hi hagué un dia entre un mossén y una beata, va intervenirhi un subjecte, desitjós de pacificarlos.

—Y donchs, qu' es aixó, mossén Pancrás? —li preguntà el pacificador.

Y el mossén, quadrantse y llenant superbia per tots els poros, li va respondre:

—Es lo qu' es... y vesté no s' hi fiqui, ¿ho té entés?

—Té rahó que li sobra, —respongué aquell bon home. —Ja s' hi pot continuar *ficut* vesté sol ab tota llibertat.

Desde que diuen que'n hem entés ab la Fransa per una part y ab la Inglaterra per l'altra, baix la base de que aquestes dos potències salvaguardaran las nostres posicions en l' Atlàntic y l' Mediterrani, francament, no m' arriba la camisa al cos.

Tot anirà bé, mentres la Fransa y la Inglaterra marxin en bona armonia.

Pero, si al igual que va succeir á principis del segle XIX, s' enredan y van á trompadas, ¿volen fer el favor de dirme quina serà la sort d'Espanya?

Ab tot y haver passat més d'un segle, la gloriosa rota de Trafalgar, als espanyols encara 'ns torna á la boca.

Parlant de lo que ocorre á Castelló ab el ditxós arcalde Sr. Espresati, un periòdic publica un article titulat: «La autoridad por los suelos.»

Si tinguessim espay nosaltres n' escriuríam un altre y l' titularíam «El pueblo por los tejados.»

Y ab ell demostraríam que, pesi 6 no pesi á n' en Maura, verdader autor del conflicte, el qui va á sorta pert y el qui va á sobre guanya.

Hermosíssima es la campanya que están realisant en el Congrés els diputats solidaris.

Y á Madrit se 'ls escoltan, y fins en l' ànima dels malos polítics desperta la seva veu ecos de simpatia.

Davant de la rahó y la sinceritat, qué petits, pero qué petits resultan l' artifici y la mentida!

A LO INSERTAT EN EL PENÚLTIM NÚMERO

1. XARADA.—Co-nilla.
2. ANAGRAMA.—Ramón—Norma.
3. TARJETA.—La Santa Espina.
4. LOGOGRIFO NUMÉRIC.—Hospital.
5. ROMBO.—

P E R
P E G A R
R E G O M I R
R A M O N
B I N
R
6. GEROGLIFIC.—Tres mitjas figas fan una fija y mitja.

Han endevinat totas ó part de las solucions corresponents al número anterior, els caballers: Dos solidaris de Masnou, Dos Nandos Torroellenchs, Joseph Andrés, Un que busca xicot, Juventut tranquila de Reus, N. R. (a) Nen Cubí, R. A. (a) Pau de las calzas curtas, Enrich Bonagarriga (a) Suat, Moka Soka y C. (a) Un aficionat al flamenc y Ricardo Laffitte.

Caballers: Miquel Serrats y Camps, Moka Soka y C. (a), Anton Quer, Lequim Acor, J. Quer (Port de la Selva), M. Germain Lacai, y Xich de Rubí. Ja ha passat, Caballer: Pésimus: Si m' agrada una mica més, casi li assegurarà. D' allò altre que 'm diu, ja ho sab, quan vulguí. —J. P. Valdés: El xistiu resulta molt amagat y tardarà molt á riure, 'ls que l' llegissin. —E. Mestres Llorens: Las estrofas darreras no han de consonantar mai ab las dugas de salt;... ey, si en Carner no mana lo contrari. —Enrich Bonagarriga (a) Suat: No hi ha prou diners á la Casa de Moneda pera pagar lo que vosté voldrà. Paciencia, paciencia y paciencia, qu' es la ciència del pà, com ja ho expressa la mateixa paraula. —F. R. Pericay: Es una mica modernista, pero, vaja... qui sab! —Cir Le idea està d'allò més bé. Pero no més la idea. —A. Cevadolsa: No 'ns convé. —José Masdeu y Emilio Aguado: Els dibuixets denotan una excelente predisposició. Dibujin fors... pero no ensenyin res á ningú. —Un traballador aficionat, J. P., Noy Xich, y Mieus: No 'ns es possible insertar las cartas que 'ns envían, per variás rahons.

CORRESPONDENCIA

Caballers: Un anti-soci del Barral de Masnou, Un anti-maurista, Joseph Bosch Barbé, Ricardo Laffitte. Un que té 18 anys y festeja, B. N. (a) Company dels amics, Baldomero Moncanut (a) Un turero, y Pepet del Niu. No passa.

Caballers: Miquel Serrats y Camps, Moka Soka y C. (a), Anton Quer, Lequim Acor, J. Quer (Port de la Selva), M. Germain Lacai, y Xich de Rubí. Ja ha passat,

Caballer: Pésimus: Si m' agrada una mica més, casi li assegurarà. D' allò altre que 'm diu, ja ho sab, quan vulguí. —J. P. Valdés: El xistiu resulta molt amagat y tardarà molt á riure, 'ls que l' llegissin. —E. Mestres Llorens: Las estrofas darreras no han de consonantar mai ab las dugas de salt;... ey, si en Carner no mana lo contrari. —Enrich Bonagarriga (a) Suat: No hi ha prou diners á la Casa de Moneda pera pagar lo que vosté voldrà. Paciencia, paciencia y paciencia, qu' es la ciència del pà, com ja ho expressa la mateixa paraula. —F. R. Pericay: Es una mica modernista, pero, vaja... qui sab! —Cir Le idea està d'allò més bé. Pero no més la idea. —A. Cevadolsa: No 'ns convé. —José Masdeu y Emilio Aguado: Els dibuixets denotan una excelente predisposició. Dibujin fors... pero no ensenyin res á ningú. —Un traballador aficionat, J. P., Noy Xich, y Mieus: No 'ns es possible insertar las cartas que 'ns envían, per variás rahons.

ATENCIÓ

Debut á la índole especial de la vinent setmana, el próximo número de LA CAMPANA DE GRACIA sortirà el divendres dia 28.

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.